NÚMERO 12 Desembre 2021 · Febrer 2022 3€

SOM CANALLA

La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

SOMNI HIVERNAL

Sumari

Pàgina 8

Troben un jaciment ibèric a les Borges

Pàgines 10–11

I vosaltres, com feu cagar el Tió de Nadal?

Pàgina 15

Eduard Miquel, instructor de Mindfulness

Pàgines 16–17

La comunitat educativa de les Garrigues

Editorial

Època d'il·lusió

Arriba l'època de l'any en què baixen les temperatures, apareixen els refredats i els dies es tornen curts i les nits es fan llargues. Però hi ha una bona notícia, el solstici d'hivern dona la benvinguda al Nadal, una època especial, rodejada de màgia, il·lusió i bons moments. Com a pares i mares, es pot contribuir molt que els nens passin un Nadal magnífic, aportant-los afecte i felicitat. És important despertar en els infants, des de ben petits, la il·lusió de formar part de la seva cultura, i és per això que en aquest número us parlem de la tradició del Tió de Nadal, que any rere any visita les llars del nostre país. Com a publicació educativa, volem destacar l'article d'opinió de la Celia Bernat de Juncosa: "Deixem als nens ser nens". Els nens i nenes teniu dret a ser cuidats i a tenir tot el que cal per poder créixer bé. Desafortunadament, hi ha molts infants que no poden gaudir d'una bona educació i són obligats a treballar. I vosaltres què en penseu?

Amb el suport de:

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Obra Social "la Caixa"

EAM Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

Amb la col·laboració de les escoles:

Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés
Els Aubis de l'Albi
La Dula d'Alcanó
Escola d'Alfés
Albirka d'Arbeca
Els Set Focs de Bellaguarda
Joan XXXIII de les Borges Blanques
Mare de Déu de Montserrat de les Borges B.
Vall Major de Bovera
Timorell de Castelldans
El Cérvol de Cervià de les Garrigues
Porcel de Cervera de l'Espluga Calba
Escola de la Granadella
L'Espígol de Juncosa de les Garrigues
Manuel Ortiz i Castelló de Juneda
Arc d'Adà de Llardecans
Otogesa de Maials
Abat Ruera de Puiggròs
La Roca de Sarroca
Escola del Soleràs
Escola de Sunyer
Escola de Torrebesses
La Bassa de Torregrossa
Sant Bonifaci de Vinaixa
A Cau de Bosc de Tarrés
Escoleta del Mas de Juneda

Equip SomCanalla

Consell de redacció:
Miquel Andreu
Laura Quintana
Francesc Florensa
Angelina Giné
Xavier Franch

Coordinació:
Francesc Florensa

Redacció:
Laura Quintana
Miquel Andreu

Disseny gràfic:
Josep Patau
Natàlia Badia

Fotografia:
Xavi Minguella

Correcció:
Roger Berengué

Departament comercial:
Francesc Florensa

President:
Emili Farré

Col·laboradors:
Judith Farr
Jordi Companys
Marc Mestre
Atenea Yayá

Imprimeix:
INDUGRAF OFFSET SA

Dipòsit legal
L 1231-2019

Edita:
Associació Cultural Garriguenca de Comunicacions
C/ Nou, 2, 2a · 25400
LES BORGES BLANQUES
(Garrigues)

Telèfon: 973142420

somcanalla@somgarrigues.cat
www.somgarrigues.cat

SomCanalla és un mitjà independent i plural. La seua opinió s'expressa mitjançant l'editorial.

Qui ha fet la portada?

Judith Farr 1981, London.

Títol de l'obra: The Angel of Caprona, mixed media on paper 75x55cm 2018

" Soc artista de tècnica mixta amb influències de la maternitat, la infància, pop art, outsider art and kitsch. He participat en diverses exposicions internacionals.

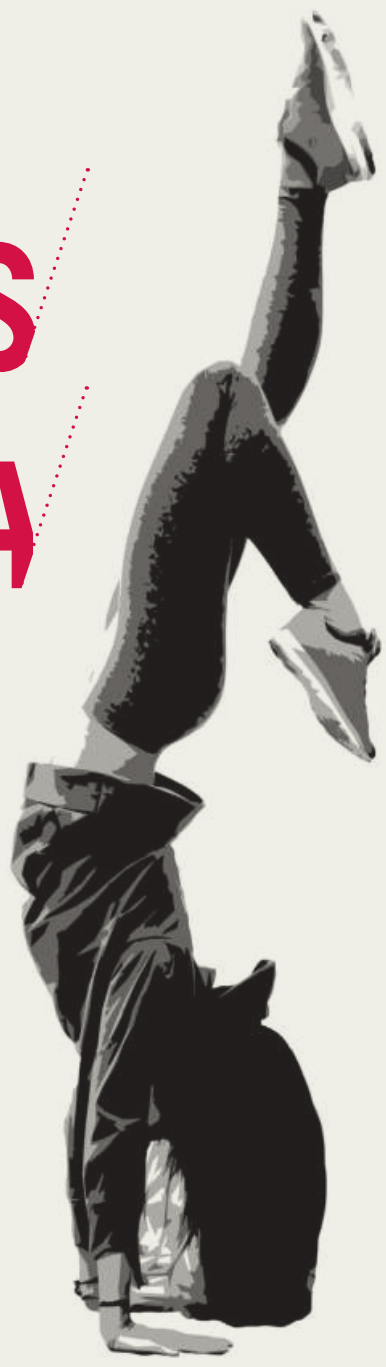
PALAU ROBERT
Catalunya en valor

PALAU ROBERT
Passeig de Gràcia, 107
08008 Barcelona
Tel. 932 388 091

palaurobert.gencat.cat

Segueix-nos a:

PORTES OBERTES A L'ESCOLA PÚBLICA

Exposició

Del 27/10/2021
al 18/04/2022

Entrada lliure

Generalitat de Catalunya

RETROBA'T

AMB INDÍBIL I MANDONI

10 de desembre
de 2021

Després d'un temps al taller de restauració, Indíbil i Mandoni tornen a Lleida més lluents que mai! Per celebrar-ho et proposem un joc: **Retalla la teva figura d'Indíbil i Mandoni, i disfressa-la amb els elements que més t'agradin!**

Al web **www.paeria.cat/indibilimandoni/** podràs descarregar-te el retallable i trobaràs més informació sobre els actes de benvinguda a Indibil i Mandoni.

Els xefs

Creatius i crítics, així són els xefs. Són com els directors d'orquestra, s'encarreguen de dirigir l'equip de cuiners que hi ha en els seus fogons per tal que els plats de menjar se serveixin a temps i sense cap errada. Què faríem sense ells? És més, molts han estat premiats per la feina ben feta, com el xef Joan Roca de Girona i la Carme Ruscalleda de Barcelona. Us agradaria ser xef i cuinar els millors plats del món? Segur que amb els vostres pares i padrins ja podeu començar a practicar a la cuina de casa.

NEVERA

Per cuinar un plat suculent es requereixen aliments frescos i de qualitat. I la nevera és imprescindible per conservar millor les seves propietats.

OLLA

El xef bolca tots els aliments dins d'aquest estri de cuina rodó i de metall tot seguint la seva recepta culinària.

BARRET

Els barrets més simbòlics són aquells de color blanc i llargs, però n'hi ha de tots els colors i mides. Aquests barrets representen una corona, en la qual la seva alçada distingeix el xef, és a dir, el creatiu i artista de la cuina, de la resta dels ajudants i cuiners de menys categoria.

FOGONS

Són el centre de la cuina, on es couen tots els aliments amb la calor del foc. És el moment de tastar i veure si cal afegir-hi més sal o deixar-los coure més estona al xup-xup.

CULLEROT

Quan el menjar és molt calent no es pot tocar amb les mans o et cremaràs! El cullerot permet remenar el menjar quan és al foc i servir-lo al plat sense cremar-se.

Il·lustració: Marc Mestre, alumne de l'EAM

Passatemps per als més petits

Refranys de temporada

Envolto colls i collets, tant de grans com de petitets.

Em formo amb la neu i el sol em desfà, al cap un barret i al coll una bufanda per no passar fred.

És més petita que una rata però com un lleó guarda la casa.

Busca les 7 diferències

Il·lustració original: Atenea Yayá.

Pinta el xandall de l'escola de l'Albi

Dibuixa el teu poble amb la decoració nadalenca. Hi ha un arbre de Nadal? Els balcons estan il·luminats? De quins colors seran els llums?

Passatemps per als més grandets

Embarbussaments

Llevat't i cull la palla vella, que es mulla. De genollons, genollons, collia, collia. De genollons, genollons, collia codonys. De genollades, codonyades i amb els dits, codonys he collit.

Jo tinc una caixeta tan ben requinquillladeta que cap requinquillador no la requinquillarà millor, tan ben requinquillada com ella està.

M'han dit que tu has dit un dit que jo no he dit. El dit que tu has dit jo no l'he dit perquè, si jo hagués dit que tu l'has dit, fora ben dit per haver-lo dit jo.

L'anell

< Una secció de Ramon Montanyà

Aquest joc de l'anell és un joc amb molta tradició i molt antic al qual també jugaven els nostres avantpassats. Encara que antigament se l'anomenava el joc de pagar penyores, es jugava amb un cigró, un fesol o una fava seca, també s'hi jugava amb una pedreta o un botó, etc., qualsevol cosa que es tingués a mà podia servir. Al joc de l'anell s'hi jugava tot l'any, preferentment a l'estiu a la fresca després de sopar. Al ser un joc al qual es podia jugar tant a l'interior com a l'exterior, resultava ser un dels jocs més utilitzats. També era un dels clàssics en què jugaven nois i noies junts i era del tot recomanable que fos així o gairebé no tenia interès (estrany era la vegada que hi veies jugar nois sols o noies soles). El nombre de jugadors/es per jugar-hi era un mínim de cinc i un màxim de vint.

Com es juga a l'anell?

Es començava amb la clàssica cançó del 'Pito-pito' per tal que sortís el posador/a de l'anell, aleshores es col·locaven tots els jugadors amb fila o en rotllana amb les dues mans tancades amb posició com si resessin i el posador també amb la mateixa posició però amb l'anell dintre de les seves mans, anava passant les seves mans dintre de les mans de tots els jugadors, un per un, i al jugador que ell escollia li deixava l'anell tan dissimuladament com podia. Una vegada havia passat les mans per tots els jugadors/es separava les seves amb senyal que ja l'havia deixat. Tot seguit, tocant lleugerament el cap dels jugadors un per un, cantava "pi-ca-mar-tell-en-di-vi-na-qui-té-l'a-nell", i el jugador a qui li parava havia d'endevinar quin jugador creia que el tenia. Per exemple, aquest jugador deia "el tens tu", i aquest havia de dir "jo no" si era que no el tenia i obrir les mans en senyal que deia la veritat, i així aquest n'escollia un altre, etc. fins que endevinessin el jugador que el portava. Quan un jugador s'equivocava se l'obligava a una penyora que havia de complir. S'ha de dir que alguna vegada es donava la casualitat que, quan el posador cantava la cançó de 'Pi-ca-mar-tell' acabava la cançó al jugador que tenia l'anell, i quan passava això aquest jugador podia escollir-ne un altre sense obrir les mans. Les penyores podien ser fer-li un petó a ell o a un altre jugador/a o fer una volta a la font, si era que es jugava a la plaça, etc. Dependria del jugador. El joc s'acabava quan ja s'havien complert les penyores.

Estratègies del joc.

En aquest joc les estratègies podien ser molt diverses, com diverses podien ser les maneres de jugar-hi, sempre dependria del grup i del lloc en què es jugava perquè, encara que la mecànica de jugar-hi era sempre la mateixa, la intenció, no. Per això, hi havia algunes vegades que, segons qui jugava, algun jugador no hi volia jugar (més que res alguna noia), sense pactar abans de començar quines penyores es farien servir. Per contra, segons el grup, es feia servir aquest joc per poder tenir algun contacte amb alguna persona del grup. Sempre i dins de cada època les penyores tenien més importància del que ara ens pot semblar.

Descobreixen restes d'un poblat ibèric

La intervenció ha generat molta informació i ha passat a ser el punt arqueològic més rellevant de l'indret.

El director de l'excavació assenyala un dels punts més rellevants. FOTO: M.A.

El divendres 12 de novembre es va posar fi als treballs d'excavació que l'equip d'arqueòlegs de l'empresa Iltirta Arqueologia ha estat fent en les darreres setmanes a les Borges Blanques. Les excavacions han permès treure a la llum un important jaciment ibèric, datat cap al segle II aC (posterior als Vilars d'Arbeca). L'excavació s'ha fet a uns 300 metres del turó de la Bassa de la Torre i ha fet aflorar, entre altres estructures, el que sembla un fossat, probablement amb funcions defensives, tot i que els arqueòlegs no descarten altres hipòtesis. Tot i que la zona ja era coneguda a nivell arqueològic des dels anys 70-80 del segle passat, aquesta descoberta ha generat molta més informació.

S'han trobat restes animals i algun vas ceràmic que ha sortit sencer i, fins i tot, pedres romanes.

Vigilància dels Agents Rurals

Tal com estableix la normativa, els Agents Rurals controlen els indrets catalogats a l'Inventari del Patrimoni Arqueològic, que a les Garrigues són més de 400. Josep M. Baiget, cap del cos a la comarca, explica que el fet d'utilitzar detectors de metall pot suposar una sanció si no es té el permís del propietari de la finca.

Extraescolars gratuïtes de pump track a les Borges Blanques

L'Ajuntament de les Borges Blanques ha posat a disposició dels veïns i veïnes unes classes gratuïtes de pump track per tal que els infants aprenguin i gaudeixin del nou circuit que es va inaugurar el diumenge 7 de novembre. En concret, s'està treballant amb 3 grups diferents, repartits segons les edats, i les diferents sessions pràctiques s'allarguen de les 10 a les 12.15 hores tots els dissabtes. Per inscriure's a l'extraescolar cal omplir un formulari digital que faciliten l'Ajuntament de les Borges i el Consell Esportiu de les Garrigues.

Concurs de muralistes joves a la Manreana Parc de Juneda

Sota el nom 13 Comarques, la Manreana Parc acollirà la primera trobada d'artistes de street art, que tindrà lloc el cap de setmana del 19 i 20 de març de l'any que ve. L'organització ha obert un concurs per a menors de 18 anys amb la idea que la persona escollida faci un cinquè mural, al costat dels artistes consolidats amb la tècnica i el disseny lliures.

Tornen les festes de l'oli a les Garrigues

Amb el fred arriba la temporada més important per al sector de l'oliva. Des de la seva recol·lecció fins a la venda.

Els més petits van aprendre a collir olives durant la fira d'Arbeca. FOTO: X.M.

Coincidint amb l'inici de la collita i l'extracció dels primers litres de l'anomenat or líquid, s'han posat en marxa un seguit de fires i festes en el seu homenatge. El cap de setmana del 20 i 21 de novembre, Arbeca i Maials van gaudir del retorn a la presencialitat de les seves tradicionals fires de l'oli. Juntament amb la Fira de l'Oli La Primera Premsada de la Granadella, a finals d'octubre, aquestes dos festes de celebració i promoció del producte local estrella, l'oli d'oliva, marquen el tret de sortida d'un calendari atapeït d'actes i de propostes oleícoles. En l'últim mes de desembre s'han celebrat fins a tretze festes de l'oli en diversos pobles de l'àmbit informatiu d'aquest periòdic. Aspa, Castelldans, els Torms, Cervià, Almatret, Torrebesses, Alfés, Alcanó, l'Espluga Calba i la Pobla de Cérvoles també han volgut rendir homenatge al producte més preuat de la nostra comarca. En aquestes festes es reuneixen centenars d'expositors i s'ofereixen sessions tècniques i tallers divulgatius i de degustació d'oli. Les jornades gastronòmiques amb l'oli com a ingredient estrella i les visites guiades als camps i als molins són tot un èxit entre els visitants. Tanmateix, el Consell Comarcal del Segrià, que treballa amb els pobles de les Garrigues històriques, assegura que amb les seves activitats programades per al mes de desembre, sota el nom Terra d'Oli, "és possible tastar bon oli i alhora conèixer el territori". Per tant, organitzar activitats relacionades amb l'oli també és una bona manera d'incrementar el turisme. D'altra banda, i donant la benvinguda al nou any 2022, el cap de setmana del 21 al 23 de gener tindrà lloc l'esperada Fira de l'Oli de les Borges Blanques.

Gent d'arreu del territori visita les fires de les Garrigues per endur-se garrafes d'oli a casa

La campanya de l'oli d'oliva

Després de dies intensos recollint olives arriba l'hora de portar-les a un molí per moldre-les i fer oli. Una vegada molta, l'oliva s'ha de batre mecànicament i separar l'oli que conté. Tan important com obtenir l'oli també ho serà emmagatzemar-lo en uns dipòsits d'acer inoxidable. L'envasatge de l'oli serà la darrera etapa abans de portar el producte a les fires i al mercat. I a partir d'aquí: a sucar!

Reportatge

Laura Quintana
somcanalla@somgarrigues.cat

Fem cagar el Tió de Nadal!

Tradició catalana. Avui parlarem d'un tronc català que caga torrons, caramels i joguines per Nadal. Però perquè arribi la màgia abans haurà de presidir la casa durant tots els dies previs a les festes de Nadal i caldrà que en tinguem molta cura.Sobretot, alimentar-lo bé per tal que es faci fort i màgic! Es tracta d'una tradició amb segles d'història molt arrelada a Catalunya i nosaltres volem explicar-vos com va arribar el Tió a les llars del país. Vosaltres com feu cagar el Tió?

S'apropa la nit de Nadal i el Tió arriba a moltes llars de Catalunya per menjar, dormir i finalment deixar regals.
FOTO: Jordi Companys

Sense gairebé adonar-nos-en hem arribat al final del trimestre i s'apropa l'època més màgica de l'any: el Nadal! Els mesos de desembre i gener l'ambient nadalenc ja es respira a places i carrers, amb els llums de colors encesos, l'arribada dels arbres de Nadal i la gent plena d'il·lusió. La nit de Nadal, els canelons del dia de Sant Esteve -26 de desembre-, les fires, els pastorets o els pessebres vivents són només algunes de les tradicions nadalenques catalanes que gaudim en aquestes dates.

Però fer cagar el Tió -també dit Cagatió o Soca de Nadal, entre altres noms que rep al nostre país- el 24 de desembre a la nit és un dels moments més màgics de l'any. Una tradició que només se celebra a Catalunya però que ja s'ha donat a conèixer arreu del món!

D'on ve la tradició del Tió?

Per saber d'on prové la tradició del Tió cal viatjar en el temps. Segles enrere les cases no gaudien de calefacció ni parets ben aïllades per mantenir la calor. El fred era especialment dur de suportar i, per tant, qualsevol acció que assegurés un hivern més suportable era molt benvinguda. L'inventor del Tió de Nadal va buscar la manera de mantenir la calor a les llars del país, però també va assegurar-se que la natura no quedés malmesa passat el fred de l'hivern. En aquell moment no es coneixia amb prou detall el funcionament de la natura i es posava en dubte que els boscos es despertessin amb la primavera després d'un llarg hivern dormint.

És per això que aquest savi de l'època va decidir rendir homenatge a una natura que s'adormia amb el solstici d'hivern, portant-la dins de casa i venerant-la.

Originàriament, el Tió era un tronc encès que donava calor a moltes llars sense calefacció.

Així doncs, la Soca de Nadal va entrar a totes les llars per donar calor des de la llar de foc. Es va demanar que se li donés cops de bastó per tal de mantenir el seu caliu, com fem actualment quan hem de mantenir una llar de foc encesa que per tal de no cremar-nos ens ajudem d'una branca.
Ara bé, sembla que hi ha tions més espavilats que d'altres: alguns saben el camí, i d'altres no. El Tió es pot anar a buscar al bosc però també pot arribar per sorpresa a casa un dia qualsevol.

Què li hem de donar per menjar?

Pel dia de la Puríssima, el 8 de desembre, es comença a donar menjar cada dia al Tió i se'l tapa amb una manta perquè no passi fred a la nit. El Tió devora tot el que se li posi al plat i, matí rere matí, el menjar desapareix.

S'ha de tenir en compte que els tions només mengen de nit, o quan estan sols, així que el millor és servir-li el menjar abans d'anar a dormir.

Li podem donar les sobres del sopar o alguna peça de fruita. N'hi ha que li donen les pells de mandarina, altres mandarines senceres i d'altres mandarines pelades. Alguns opten per dolços, mentre que alguns li donen tot allò que no els agrada. El tió, a poc a poc i sense que ens n'adonem, anirà omplint la panxa... fins al dia que l'haurem de fer cagar. Què menja el vostre Tió?

Què ens cagarà el Tió si el cuidem bé?

I arriba el gran dia, el 24 de desembre a la nit! Si hem tractat tan bé aquest tronc és perquè ens doni alguna cosa a canvi. Tothom s'agrupa al seu voltant amb vares de fusta per donar-li cops de bastó i fer-li rajar regals mentre s'entonen diferents cançons. Una vegada s'ha acabat de cantar la cançó, ja es poden recollir els regals. El Tió no caga objectes grossos sinó llaminadures, figuretes de pessebre i alguna joguina senzilla, així com coses de menjar i beure per als àpats de Nadal i Sant Esteve, com torrons, cava, figues seques, etc. Tot i que en moltes cases hi ha tions que fan molta feina i caguen diferents tipus de regals de més envergadura. I quan s'acaba la festa? La cerimònia es pot repetir tantes vegades com es vulgui fins que el Tió ja no té res més per deixar. Per indicar que ja no vol cagar més, caga una arengada ben salada, un all, una ceba o fins i tot carbó. Actualment, els tions poden cagar qualsevol cosa.

Cançons per fer cagar el Tió

Podríem dir que gairebé hi ha tantes cançons per fer cagar el Tió com cases hi ha. El repertori de cançons és extensíssim. Al tractar-se d'un costum familiar, les variants de la cançó poden canviar d'una casa a l'altra i moltes han anat canviant amb el temps, però totes són simples i basades en ritmes senzills.

"Caga tió, ametlles i torró, no caguis arengades, que són massa salades..." o "Caga tió, tió de Nadal, posarem el porc en sal, la gallina a la pastera, el pollí a dalt del pi..." són dues de les cançons més conegudes a Catalunya per fer cagar el Tió. Quina és la cançó que canteu a casa?

Com se celebra el Nadal en altres parts del món?

Encara que ens separen milers de quilòmetres, les famílies d'arreu del món comparteixen la mateixa il·lusió per celebrar el Nadal. Els països escandinaus són la llar del Pare Noel i, per això, se'l pot visitar tot l'any al seu taller de regals a Rovaniemi, a la regió de Lapònia, al cercle polar Àrtic. Després del sopar de la nit de Nadal, els nens finlandesos esperen ansiosos l'arribada del Pare Noel, al qual anomenen Joulupukki.

Els nens i nenes d'Alemanya esperen amb il·lusió l'arribada de Sant Nicolau el dia 6 de desembre i al Japó s'esperen fins al dia de Cap d'Any per rebre els regals. Les famílies australianes solen celebrar el dia de Nadal fora de casa, menjant un menú fresc a la platja. Tot i que en altres països també se celebra el Nadal, fer cagar el Tió només és tradició a Catalunya.

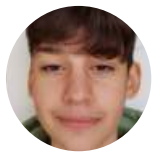
Per fer cagar el Tió cal alimentar-lo bé, tapar-lo perquè no passi fred i cantar-li una cançó

El Tió només visita les llars de Catalunya; els altres països segueixen tradicions diferents

Els nens i les nenes piquen el Tió amb bastons i canten una cançó perquè cagui els regals. FOTO: Maria Badia

Opinió

Eric Justribó Campanera
Sunyer, 6è

Hàbits saludables

Els hàbits saludables són indispensables per viure, donat que et donen una millor salut. Per exemple, menja't una o dues fruites al dia, beu dos o més litres d'aigua al dia, surt cada dia que puguis a córrer o amb bicicleta.

No cal que ho facis si surts gairebé cada dia a jugar a la plaça encara que, si vols, ho pot fer.

Uns altres hàbits saludables són per exemple menjar bé: menja verdura tres o més cops a la setmana, pots menjar pizzes i hamburgueses, però no n'abusis.

A més a més, també s'ha de fer esport, com per exemple jugar amb els amics, sortir a la plaça, anar amb la bici, jugar a futbol, jugar a bàsquet, anar amb patinet, etc. Resumint, menja bé i mou-te!

Martí Aresté Maials
Maials, 6è

Dani Alves torna al FC Barcelona

Hola a tots i totes, avui us donaré la meva opinió sobre que Dani Alves torni a ser culer. Dani Alves sempre ha estat un jugador de guanyar, i, encara que el Barça no estigui passant pels millors moments, jo crec que pot aportar el seu granet d'arena perquè no és casualitat que sigui el jugador amb més trofeus de la història, 43 per ser exactes, entre aquests 3 Champions League, que les va guanyar al Barça i va formar part de l'històric sextet del 2009 i part del quíntuple del 2015.

Està clar que Dani Alves ha aportat moltes alegries, tant a l'afició com al club, i per això jo crec que pot aportar molt i ajudar en el mal moment que passa el Barça. El dolent és que tingui 38 anys i és molt propens a lesionar-se .

DANI, ET DESITJO MOLTA SORT!

Celia Bernat Gómez
Juncosa, 6è

Deixem als nens ser nens

Com a nena de sisè, sempre he pogut gaudir d'una bona educació i em preocupa que encara hi hagi alguns països on els infants han de treballar, deixant de banda l'escola, i és un risc per poder evitar l'analfabetisme. N'hi ha d'altres que ajuden a fer feina a casa o al negoci familiar després de classe, però aquest tipus d'activitats no es consideren treball infantil. Avui en dia, gràcies als diferents mitjans de comunicació com la televisió, internet o els diaris he pogut veure el que passa en alguns llocs sobre l'explotació infantil i em fa sentir trista, perquè deixen de ser nens, són analfabets i no gaudeixen del que gaudim nosaltres. Per finalitzar, jo crec que totes aquestes coses no haurien de passar i tampoc de ser legals. El treball infantil priva els infants de la seva infància i és perjudicial per al seu desenvolupament físic i psicològic. Tots els nens tenim dret a rebre una educació i ser nens.

Opinió

Ona Vives Padro
L'Albi, CS

Els aparells tecnològics

Amb els aparells tecnològics sempre ens trobem amb qui hi està a favor o en contra. Molta gent opina diferent.

Alguns diuen que els aparells tecnològics afecten la salut mental, n'hi ha que opinen que ajuden a fer moltes coses, com per exemple: pots fer els deures, pots comunicar-te amb altra gent, etc.

Jo crec que els aparells tecnològics estan molt bé per fer diferents coses o treballs, però no hi pots estar molta estona perquè fa molt mal de cap; a mi m'ha passat! Jo opino que, si en feu un bon ús, els podeu utilitzar tant com vulgueu, però, si els utilitzeu sense fer pauses, podeu tenir algun problema. Per tant, crec que, si els utilitzeu, heu de racionar l'estona.

Martí Farrús Vilalta 6è EP
Roger Pons Farran 6è EP
Alcanò, 6è

Tenim ganes de fer lectura

Aquest any a la nostra escola ens està agradant llegir perquè tots/es portem els llibres que ens agraden i els compartim entre tots nosaltres. A uns/es ens agraden els mangues i a altres els agraden altres tipus de lectures variades. Per això ens podem intercanviar els llibres. Tots/es esperem l'hora de lectura amb moltes ganes perquè volem continuar llegint els nostres llibres i descobrir com avancen les històries que ens agraden. Gràcies a això notem que tenim més facilitat per llegir, llegim més ràpid, no ens travem tant i llegim més tranquils/es. Especialment a mi, el Martí, m'agraden els "mangues shonen", que són còmics japonesos de lluita que tenen una història superintrigant. La meva col·lecció preferida és 'The legend of Zelda', i tinc ganes de seguir llegint aquesta història que tant m'agrada. I a mi, el Roger, m'agraden els llibres d''Agus i els monstres' perquè m'he llegit quasi tota la col·lecció i he descobert que els llibres són molt divertits.

Pau Vallés Vallés
Frares Borges, 6è

M'agrada el tennis taula

El tennis taula és un esport molt present a les Borges Blanques des de fa anys, però jo el vaig conèixer a 5è de primària, quan anàvem a l'hora d'educació física amb l'escola a aprendre i a jugar al CTT Borges. M'ho vaig passar molt bé. El que m'agrada és que cada vegada hi ha més taules de tennis taula en diferents llocs del poble per poder jugar, com per exemple al pati de l'escola durant l'esbarjo i després de dinar, al parc del costat de casa meva, al tennis de La Serreta... Això està molt bé perquè pots practicar aquest esport on vulguis. També he pogut observar que, cada dia que passa, es publiquen més notícies i informació sobre resultats i tornejos a les xarxes socials; és fantàstic, així sé el que passa! En un principi sembla fàcil, però has de ser ràpid, estar concentrat, ser hàbil i practicar molt la tècnica. És un esport que podem gaudir nens i nenes, petits i grans. Com més es practica, més enganxa! Mai em canso de jugar!

TALMA
SERVEIS I SUPORT A LES PERSONES

Consell Comarcal de
Les Garrigues

Talma: servei i suport a les persones
Contacte: 973 15 03 30 — cdiap.garrigues@talma.cat

És temps de regals: com ho podem gestionar?

De mitjana, al nostre país, els infants reben MÉS DE 10 REGALS durant les festes nadalenques de familiars, amics i coneguts.

Per què és negatiu aquest excés per als infants?

– Els infants aprecien menys cada regal.
– Com més ens enfoquem amb els materials, més s'hi enfoquen ells: fomentem la capritxositat, la possessió, etc.
– Inconformisme dels infants cap a tot allò material.
– Els genera sensació d'insatisfacció permanent.
– Com més joguines, menys fan servir la imaginació, més desordre, menys temps de concentració i, en general, menys qualitat de joc.

Per què és negatiu per a la família?

– Generen més necessitats materials.
– Substituïm el temps propi i el de l'infant per un joc individual en lloc de compartir el nostre temps amb l'infant.
– Més desordre i frustració per part dels adults: "Li dono tot i m'ho paga així".

Com prevenir-ho?

– Feu neteja i reorganització abans de les festes nadalenques. Tot el que no s'utilitza doneu-ho a algú que ho necessiti per poder fer espai.
– Minimitzeu l'exposició a les pantalles per evitar el bombardeig d'anuncis de joguines.
– Eviteu els catàlegs comercials. D'aquesta manera els infants es poden centrar en els seus interessos i gustos, poden fer dibuixos, etc.
– Plantegeu activitats familiars per tal de posar el focus en les persones i les experiències, que són les que creen els records.

Com gestionar els regals de l'entorn?

– Parleu amb les persones de l'entorn perquè regalin alguna experiència del tipus entrades a un teatre, parc temàtic, abonaments a la piscina, material esportiu (bicicleta, patins, pilota, raqueta), material creatiu o artístic (instruments, pintures, cartolines, plastilina) i jocs per passar temps junts (jocs de taula, contes...).
– Suggeriu-los que facin un regal conjunt entre més persones i així fer-lo més especial.

I si no em fan cas?

– Dosifiqueu els regals durant l'any i aneu veient quins utilitza i quins no per poder donar-los.

Encara que les experiències semblin més efímeres i menys permanents que les coses, d'aquí a uns anys el que quedarà en el cor dels infants és el temps que compartim amb ells i els records que creeu junts.

I si ho compartim?

INFO: PEQUEFELICIDAD (INSTAGRAM)

Entrevista

Laura Quintana
somcanalla@somgarrigues.cat

Eduard Miquel • Instructor de Mindfulness

"El Mindfulness pot ser una eina molt valuosa en l'etapa infantil"

L> Com definiries el Mindfulness?

E> Mindfulness, que vindria a traduir-se com a atenció plena, és una forma d'entrenament mental que es basa a enfocar-se en tots els nostres actes, emocions, pensaments i sensacions que es produeixen en el present. És viure aquí i ara.

L> Quins beneficis pot aportar la seva pràctica?

E> Els beneficis del Mindfulness són molt variats. Entrenar l'atenció contribueix a una millor regulació de l'organisme i desenvolupa la capacitat de connectar amb el moment present i deixar de banda els pensaments intrusius. A més, amb el Mindfulness es millora la capacitat de resposta cap a les situacions que generen incomoditat i, per tant, ajuda a fer front a les adversitats.

L> Creus que és important incloure la pràctica del Mindfulness en les escoles?

E> El Mindfulness, com a entrenament de la ment, és un plantejament enfocat sobretot per a adults. Ara bé, també pot ser una eina molt valuosa des d'edats primerenques, així els infants es familiaritzen amb la intel·ligència emocional i són capaços de connectar amb ells mateixos.
En definitiva, l'ús de tècniques de meditació preparen el cervell dels més petits en l'empatia, en la calma i la gestió emocional.

L> I com d'útil pot ser per a professors i professores?

E> A nivell personal, els professors i professores constantment reben estímuls socials i el Mindfulness els permet gaudir d'uns moments de pausa. Al mateix temps el fet de ser més conscients del moment present i de les emocions els permet ser guies dels infants. Com a instructor, ofereixo formacions per a professors i professores, jo no tinc contacte amb els infants, ja que considero que els seus adults de referència han de ser els que guiïn la pràctica. L'infant necessita un entorn còmode per connectar amb un mateix.

L> Quins són els principals consells que dones als educadors per facilitar la pràctica en infants?

E> Primer han de descobrir i entendre el significat del Mindfulness, no es pot instruir res en el que no creiem. Cal que experimentin amb la pràctica i siguin conscients dels seus beneficis per així poder aplicar-ho en el seu entorn. El Mindfulness és un entrenament protocol·litzat amb evidència científica, però realment és un exercici molt natural que pot partir del joc. No es tracta de buscar 5 minuts per tancar els ulls i desconnectar, sinó d'incorporar elements en la pràctica docent i posar especial èmfasi en l'atenció plena a l'hora de fer les tasques.

L> Fora de l'escola, com poden els pares practicar el Mindfulness amb els seus fills?

E> Pot ser un moment de reunió familiar útil per a tots els membres. Aconsello fer rondes en què cadascú expliqui les seves sensacions i emocions. També és aconsellable incorporar minuts d'atenció plena en el que s'està fent, es poden aprofitar les estones de lectura o fins i tot l'hora de dinar.

L> La pràctica del Mindfulness està agafant rellevància en tots els àmbits.

E> La gent practica el Mindfulness per necessitat, ja que és un bon antídot contra l'estrès i la depressió. Cal posar especial atenció en les malalties mentals, que són les grans desconegudes i realment tenim uns índexs molt preocupants.

Torregrossa, 1983. Amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones, l'Eduard fa deu anys que va endinsar-se en el món del Mindfulness. S'ha format a l'Institut EsMindfulness i al Centre de Mindfulness de la Universitat d'Oxford i actualment imparteix cursos de Mindfulness per a mestres i educadors. En el procés de convertir-se en instructor de Mindfulness, va considerar que la seva pràctica podria tenir un valor afegit en l'àmbit pedagògic. Assegura que el Mindfulness va més enllà de desconnectar uns minuts i anima tothom a ser més conscients del que fem en el moment present.

El racó dels pares

Laura Quintana
somcanalla@somgarrigues.cat

El territori com a recurs didàctic

Connectar l'escola amb l'entorn. Si les criatures i els joves tenen contacte amb la natura, la coneixeran i la respectaran. Connectar els infants amb el seu entorn, proper però molt llunyà per a alguns, mitjançant eines pròpies de l'educació que responguin als seus interessos i a les seves motivacions enforteix vincles amb el territori on viuen. A més, els espais naturals i culturals de la comarca també es nodreixen i, de retruc, es treballa en xarxa per una millor educació amb els centres educatius i famílies.

FOTO: La Fortalesa dels Vilars d'Arbeca acull milers d'alumnes anualment. X.M.

En una societat majoritàriament urbana i industrialitzada, oblidem els efectes positius que aporta el contacte amb el patrimoni natural i cultural. Un de cada dos infants passa menys d'una hora al dia a l'aire lliure i les hores acumulades davant un aparell electrònic gairebé superen el centenar. D'altra banda, molts dels nostres infants i joves no coneixen el territori on tenen lloc la major part de les seves vivències. Davant aquesta realitat, l'escola pot contribuir a recuperar la relació amb el medi natural i aprofitar-se dels beneficis, oportunitats i recursos educatius que proporciona la natura i altres serveis culturals. Fer-ho de forma experiencial, in situ, sempre serà la millor opció.

Treballar en xarxa

Amb l'objectiu d'impulsar aquest canvi cultural i metodològic que suposa entendre el fet educatiu com una acció que va més enllà de les aules, l'any 2014 a les Borges Blanques es va signar el conveni del Pla Educatiu d'Entorn, una proposta educativa innovadora basada en la cooperació entre el Departament d'Ensenyament i les entitats municipalistes. El PEE pretén aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana. Tot i que aquestes accions s'adrecen a l'alumnat, també ho fan a la resta de la comunitat educativa. Aquesta iniciativa implica tot el món local en el procés educatiu dels més joves. Ofereix l'oportunitat de vincular les escoles i l'institut amb els agents socials locals per tal de treballar en xarxa i aconseguir incrementar l'èxit escolar i contribuir a la cohesió social del territori. A les Borges, el Pla treballa amb els alumnes de 0 a 18 anys dels quatre centres educatius de la població: l'escola pública Joan XXIII, el col·legi Mare de Déu de Montserrat, l'INS Josep Vallverdú i l'Escola de Capacitació Agrària.

Propostes didàctiques

Hi ha activitats educativament molt enriquidores, com ara les excursions que aprofiten al màxim els recursos culturals i equipaments del territori. Amb aquestes sortides escolars els infants s'adonen, per si mateixos, que l'estima pel territori no és quelcom sentimental sinó que té a veure amb el coneixement profund dels llocs on es du a terme l'activitat vital. Si els infants i joves coneixen i aprenen sobre el territori, l'estimaran i el cuidaran amb sentiment de pertinença.

La fortalesa dels Vilars d'Arbeca, situada a 4 quilòmetres del municipi, és un dels principals actius patrimonials de la comarca i destí per excel·lència de moltes escoles. La fortalesa fou aixecada fa 2.800 anys i és única en el món ibèric català. De fet, l'any 1998 va ser declarada bé cultural d'interès nacional. Els centres educatius visiten els Vilars d'Arbeca, el tresor dels ibers de Ponent, amb el propòsit de conèixer més sobre aquesta cultura.

D'altra banda, Segons l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural (ACdPC), el Centre d'Interpretació d'Art Rupestre de la Roca dels Moros del Cogul anualment acull més d'un miler d'alumnes d'escoleta i d'educació primària i secundària, sobretot de 5è i 1r d'ESO. Diversos centres de Ponent,

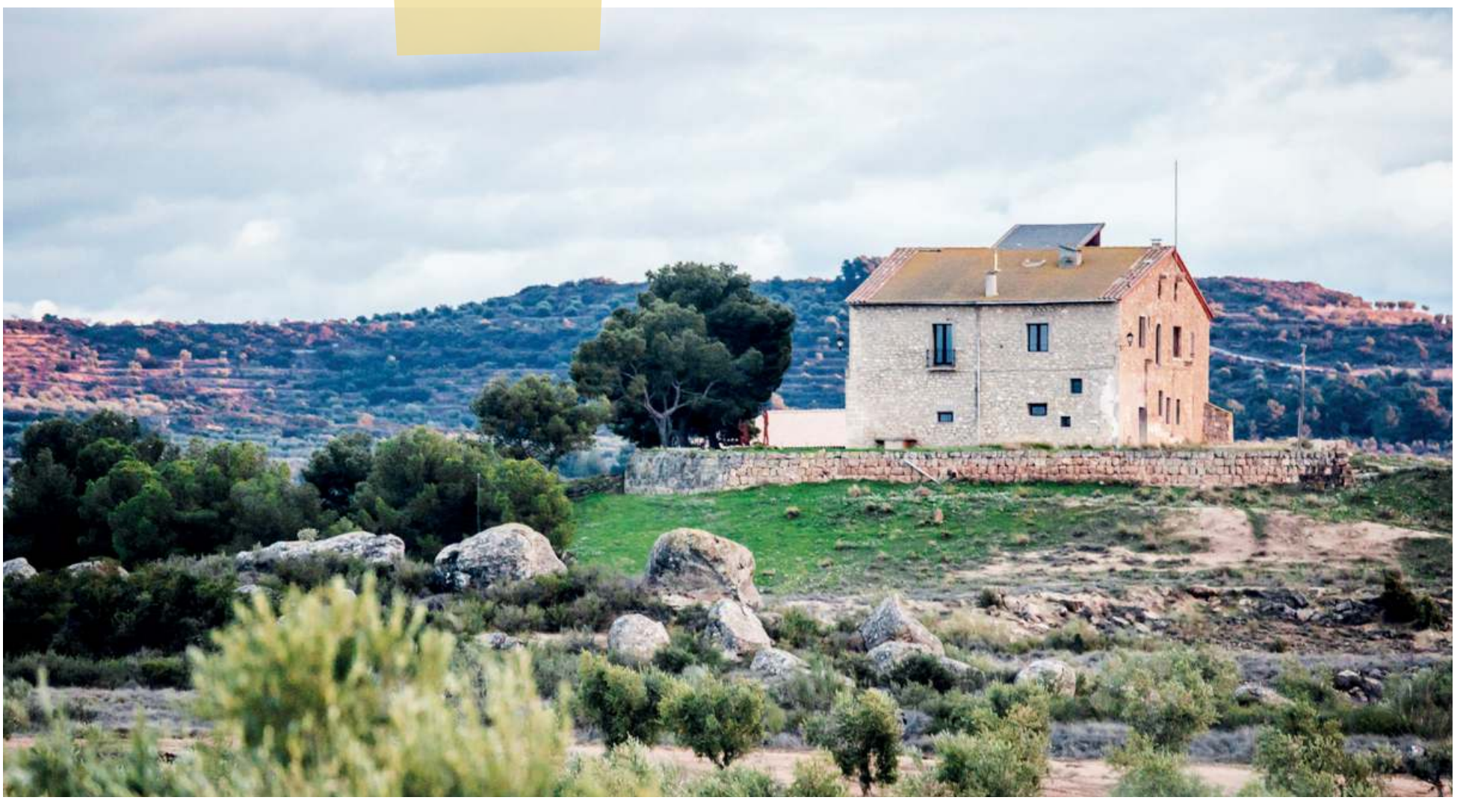
com l'Escola Jacint Verdaguer de Tàrrega i l'Escola de Torrelameu s'apropen fins al Cogul per visitar la Roca dels Moros, declarat Patrimoni Mundial per la Unesco i un dels conjunts d'art rupestre més emblemàtics i millor conservats de Catalunya. Entre les diferents activitats que es troben a la comarca per als més petits, cal destacar el Centre d'Interpretació dels Secans de Mas de Melons de Castelldans. L'any 2019, el projecte de cooperació Espais Naturals de Ponent coordinat per l'Associació Leader de Ponent va posar en marxa una proposta educativa davant la necessitat de portar la iniciativa als centres educatius del territori, amb l'objectiu d'apropar "els espais naturals que hi ha a les terres de Lleida i els seus valors, als infants i joves dels centres educatius del mateix entorn i enfortir les incipients empreses de lleure que desenvolupen activitats al món rural". Mas de Melons va ser un dels sis espais naturals de descoberta que va acollir diversos centres de les terres de Lleida. La proposta de visita comprèn una petita excursió en què es visiten alguns espais característics, la flora, la fauna i el patrimoni històric. Tanmateix, Mas de Melons també s'apropa a les escoles per impartir tallers amb el propòsit de portar la natura a les aules i educar en el lleure.

Les escoles bosc

En els darrers anys s'ha vist un increment important de les anomenades "escoles a l'aire lliure". A les Garrigues comptem amb l'escola A Cau de Bosc de Tarrés i l'Escoleta del Mas de Juneda. Aquest model educatiu va sorgir al nord d'Europa als inicis del segle XX i s'ha anat implantant a poc a poc en el nostre territori. Aquest tipus de pedagogia es basa en la naturalesa com a espai d'aprenentatge i aposta per la llibertat de l'alumnat a l'hora d'explorar, experimentar i investigar. L'educació verda té especialment en compte la seva necessitat de contacte amb el món físic no humà per créixer saludablement en totes les seves dimensions: corporal, emocional, social, intel·lectual i, també, espiritual. D'altra banda, el fet d'estar situades a l'entorn natural permet fer un gran seguit d'aprenentatges que també generen una consciència ecològica que els ajuda a entendre el món. No cal que tots els centres escolars es converteixen en escoles bosc, però sí que poden potenciar els aprenentatges fora de les aules.

Excursions en família

Incloure aquestes activitats fora de la quotidianitat també pot ser una bona opció per reforçar el vincle familiar. Ara bé, els caps de setmana sovint busquem massa lluny allò que tenim a casa. La comarca ens ofereix rutes circulars per a totes les edats com la ruta del Canal d'Urgell i a Arbeca tot fent una passejada es pot visitar la curiosa font de la Juliana. Una altra opció és visitar el Museu de l'Oli de Catalunya, ubicat a la Cooperativa de la Granadella, que conserva les instal·lacions i la maquinària original del molí amb el propòsit de donar a conèixer la cultura de l'oli. El castell de la Floresta també és una bona opció per visitar amb la família. Aquest castell va ser residència de famílies nobles com la dels ducs de Cardona o els comtes de Pallars. Compartir vivències sempre és recomanable i ajuden a incrementar l'interès per a futures activitats en l'etapa de l'adolescència, moment en què són més reticents a compartir moments amb la família. Amb tot això, la millor manera de transmetre als més petits la importància de la conservació de la natura i dels béns culturals és conèixer-la de ben a prop i gaudir de tots els seus atractius.

Des del centre d'interpretació Mas de Melons es programen visites per conèixer els espais característics de l'entorn. **FONT: X.M.**

Ens falten menys de 50 subscriptors per arribar als 1000 per primer cop a la història de *SomGarrigues*.

Ens hi ajudes?

T'ho posem fàcil: en lloc dels 65€ que costaria, ara per només **40€** rebràs el *SomGarrigues* i el *SomEsports* a casa durant el que queda del 2021 i tot el 2022.

Truca'ns i forma part de la gran família 'Som'. **Tu ets la nostra força!**

SOMGARRIGUES 973 14 24 20 www.somgarrigues.cat

PREPARACIÓ DE NADAL

Jordi Companys

ZER Zona Escolar Rural Vall d'Aranyó

Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés

Concurs artístic de personatges de Halloween

Una proposta divertida que ha permès la participació de les famílies a l'escola.

Els premis eren contes tradicionals en anglès.

En plena tardor, arriba una de les festes que més ens agrada celebrar a l'escola, la Castanyada. Però també ens agrada molt barrejar-la amb la tradició d'alguns països de parla anglesa, el Halloween. Aquest any es va llençar la proposta d'una activitat nova. Havíem de construir un personatge de Halloween amb l'ajuda de la nostra família. Aquestes obres d'art podien construir-se amb els diferents materials que tenim per casa, i fins i tot amb elements naturals com les carabasses. A les sessions d'anglès vam descriure els nostres personatges i vam pensar un nom per a la nostra creació. El dia 29 d'octubre a la tarda vam muntar una exposició al pati de l'escola amb tots els personatges i les seves descripcions. Vam passejar i observar amb molta atenció, ja que havíem de votar individualment en 2 categories: el personatge més terrorífic i el personatge més treballat. Les famílies van poder entrar al pati de l'escola a veure l'exposició i a participar en les votacions del concurs. Hi havia uns treballs tan originals que es van donar dos premis a cada classe. L'entrega de premis es va fer en la sortida de la ZER a la Mitjana de Lleida.

Els nens i nenes al concurs artístic de Halloween.

Una activitat molt divertida!

Els nostres pares, mares i germans/es estaven molt contents d'haver compartit una estona en família fent una activitat divertida i molt agraïts de poder tornar a entrar a l'escola a veure les nostres produccions.

Escola Els Aubis de l'Albi

La castanyada més roquera de l'any!

El dia 29 d'octubre vam celebrar la castanyada a l'escola de l'Albi amb un puntet de rock, molts balls i cançons.

Aquest any els alumnes de sisè hem estat els encarregats d'organitzar la castanyada. Primer vam fer una pluja d'idees per saber com volíem enfocar la festa i després vam repartir els personatges. Al voler fer una castanyada diferent, vam donar un punt de rock al conte tradicional de la castanyera. Després, vam preparar unes pistes perquè els alumnes de l'escola trobessin en llocs importants del poble tot el que necessitaríem per representar el conte. Per últim, vam decidir com aniríem vestits, ja que, al ser una castanyada moderna, no podíem anar amb roba tradicional. Uns dies abans, els missatgers van arribar a l'escola informant que els castanyers i castanyeres d'aquest any eren moderns i una mica despistats. El dia de la castanyada, la resta d'alumnes van buscar pel poble tots els objectes, el conte i el marrameu. Tot seguit, vam representar el conte i, després, els presentadors van donar pas a tots els balls i cançons que havien preparat els alumnes de l'escola. Les castanyeres també van ballar! Per acabar, vam repartir castanyes i begudes per a tots i totes!

Una castanyada diferent a l'escola de l'Albi. El conte de la castanyera moderna, moltes cançons i molts balls.

Roquers i roqueres per un dia!

Castanyada als Aubis

Aquest any els alumnes de sisè de l'escola de l'Albi van presentar la festa de la castanyada i van representar el conte de la castanyera amb un punt de rock. La resta d'alumnes de l'escola s'ho van passar molt bé buscant pel poble els objectes, el conte i el marrameu que havien perduts els castanyers i castanyeres i que necessitaven per representar el conte. A més a més, tots i totes van cantar i ballar moltes cançons. Per finalitzar la festa vam menjar castanyes!

Escola La Dula d'Alcanó

El divendres de la Castanyada a l'escola La Dula d'Alcanó

Una festa molt especial amb activitats al matí i a la tarda per divertir-nos i passar una bona estona.

El divendres dia 5 de novembre al matí començava un dia ple d'expectatives i il·lusió. Vam fer de manera artesana un taller de panellets. En vam fer de coco, ametlla i de xocolata. Els de coco tenien forma de muntanya, els d'ametlla eren allargats i els de xocolata eren una bola normal. També els grans vam fer als petits una obra de teatre de la castanyera en què era una castanyera que es quedava sense castanyes al bosc i de sobte trobava una castanya gegant i van passar coses com que la castanya anava al mercat amb els nens i les nenes. Fer aquestes activitats està molt bé de tant en tant perquè tots els alumnes tenim ganes de canviar una mica l'horari i fer coses més divertides. A la tarda les mestres i aprenents de l'escola van organitzar una gimcana al poliesportiu i cadascú era un color; el groc, el verd, el rosa, etc. Havíem d'endevinar una suma i després buscar castanyes del color que ens havia tocat. Cada castanya tenia una lletra i havíem d'endevinar quina paraula era. Les paraules eren referents al personatge de la castanyera i després havíem de fer un puzle de la paraula que ens havia tocat. Finalment, per reposar forces i celebrar l'èxit del dia, vam menjar una galeta de Halloween cadascú. Finalment, vam tenir una estona lliure al pati i ja es va acabar el dia.

La tarda va ser espectacular, vam anar a fora de l'escola amb els petits/es i les aprenents a fer un joc molt divertit al poliesportiu.

Un dia vam tenir la idea de fer una gimcana per als petits però nosaltres també en volíem fer una i divendres vam fer panellets i també la gimcana del poliesportiu a les piscines. Va ser una gimcana molt especial perquè vam fer una parella amb els petits i havíem de trobar castanyes de colors. Ens ho vam passar molt bé perquè vam passar temps amb els nostres companys i vam riure molt.

Aquí estem fent els puzles de l'última fase de l'activitat.

Escola d'Alfés

Els conills de l'hort de l'escola

Els nens i nenes de l'escola d'Alfés troben conills a l'hort.

La classe a l'hort.

Els nens i les nenes de l'escola d'Alfés ens vam adonar que no hi havia res a l'hort. Vam parlar-ho a la classe i vam decidir omplir l'hort. Vam veure que teníem molta feina i que havíem de començar a fer-la. El primer que havíem de fer era preparar la terra. Per preparar-la vam fer com unes muntanyetes i uns forats per posar les plantes. Va arribar el moment de plantar; en teníem moltes ganes. Vam plantar enciams, menta, col, bledes, timó, bròcoli. Ens va agradar molt plantar al nostre hort, però vam tenir un petit problema. Un dia vam arribar a l'hort i vam veure que totes les plantes estaven plenes de mossegades. No sabíem què havia pogut passar. Vam començar a investigar i vam pensar que podien ser cargols, encara que no n'havíem vist cap. Però un dia al pati del menjador vam veure un conill. Ja ho havíem descobert, el conill es menjava les plantes. Però no passa res perquè vam trobar la solució: posar unes garrafes buides damunt de les plantes perquè els conills no se les mengessin.

Hem descobert que és molt important cuidar de les plantes però també dels animals.

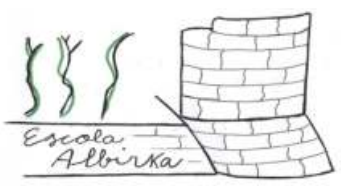
Els nens i nenes diuen...

«A mi m'ha agradat molt plantar a l'hort. No ho havia fet mai, és molt divertit» (Hamza).
«M'ha agradat molt veure el conill, però no vull que es mengi les plantes del nostre hort» (Àngel).
«El que més ens ha agradat de l'hort és l'amanida amb enciam lila» (Aran i Júlia).
«A mi m'encanta fer de pagès a l'hort de l'escola» (Ferran).

Mocadors tubulars
per a un món millor

Giraffa

@giraffa.co | giraffa.co

Escola Albirka d'Arbeca

Un fotoperiodista ens visita a l'escola

L'Albert González Farran, pare d'un alumne de l'escola, ens fa un taller de periodisme.

El dijous 28 d'octubre vam realitzar unes xerrades de periodisme a càrrec de l'Albert González Farran per a tot l'alumnat de l'escola. L'Albert és un fotoperiodista que ha treballat en diferents revistes i diaris locals i també a l'estranger per a l'Organització de les Nacions Unides (ONU). Durant 10 anys ha estat en diferents països africans: Sudan, Sudan del Sud, Kènia, Etiòpia i Egipte. Als nens i nenes de cicle inicial ens va explicar que per ser un bon periodista sempre hem de portar un bolígraf i un bloc per escriure. Partint d'unes fotografies seves vam anar descobrint les preguntes clau per redactar una notícia. Ens va explicar que només llegint el títol ja hem de saber el més important de la notícia. Per acabar vam veure uns vídeos que havia enregistrat quan treballava per a l'ONU; un sobre la importància de rentar-se les mans. Aquesta activitat segur que ens ha ajudat a elaborar les notícies que fem a l'escola: Ràdio Albirka, diari 'Som Canalla' i les notícies del medi ambient per a l'escola verda.

La notícia ens informa dels fets ocorreguts al nostre voltant, al món... de forma recent i donant resposta a les preguntes bàsiques:

- QUÈ?
- QUAN?
- QUI?
- ON?
- COM? PER QUÈ?

La notícia cal que tingui un estil clar i concret. S'ha de comprovar que la informació sigui certa i s'ha d'escriure o explicar amb rigor informatiu. També cal que sigui objectiva, no ha de tenir ni opinions personals ni judicis de valor.

Estem molt agraïdes i agraïts d'haver pogut gaudir de la visita de l'Albert, que ha compartit amb nosaltres la seva experiència personal com a fotoperiodista arreu del món.

L'alumnat de cicle Inicial, amb l'Albert.

Escola Els Set Focs de Bellaguarda

Conèixer i commemorar a través dels contes

Al novembre hi ha dues dates de les quals es parla força i prou importants per treballar a l'escola: el 20–N i el 25–N.

Les nenes i nens a la biblioteca amb els mòbils que van confegir.

A través del llibre de Cèsar Bona i Joan Turu 'Drets i deures dels nens' vam recordar que el 20 de novembre del 1989 es va signar la Convenció dels Drets dels Infants, un document en què hi ha 54 normes que tots els països del món haurien de complir per cuidar i respectar els infants. Un d'aquests drets més fonamentals és el dret a no ser discriminat: ser tractats tots iguals i tenir les mateixes oportunitats sense que importi, entre altres coses, el color de la pell o si ets nen o nena. Amb aquest dret enllacem amb la data del Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones. El lila n'és el color protagonista, i plena de llaços liles estava aquell dia la nostra biblioteca per representar el respecte, la igualtat i la no-violència contra les dones, les noies i les nenes. Aquest color ens serveix per dir NO a qualsevol tipus de discriminació per gènere.

Llegint i escoltant contes hem parlat de respecte, d'estima, de llibertat, de diversitat, de coratge, d'estereotips... i hem pogut confeccionar un mòbil amb les nostres paraules i frases.

Amb un dia no n'hi ha prou. Treballem cada dia per aconseguir la igualtat.

El Dia Mundial de...

Per què celebrar El Dia Mundial de... amb contes? Aquests dies són oportunitats per sensibilitzar i donar a conèixer temes que preocupen. Els contes són una de les eines més poderoses de les quals disposem per apropar aquesta realitat a la mirada dels infants: petites realitats explicades de manera entenedora que poden ser més efectives per propiciar petits canvis i fer-los reflexionar i ser crítics.

Kids&Us®
language school

Matrícules Obertes

Obrim grups nous!

kidsandus.cat

Kids&Us Les Borges Blanques
Raval del Carme 72
25400, Les Borges Blanques
T. 605015622
lesborgesblanques@kidsandus.cat

Cicle de teatre familiar Baldufa

7a temporada · 2021-2022

Tenim el CICLE DE TEATRE FAMILIAR BALDUFA ben en marxa! Després de LA LLÀNTIA MERAVELLOSA (octubre) i després de POLZET (novembre), serà l'hora de SOPA DE PEDRES, de la companyia Engruna Teatre. Una companyia teatral que ens diu coses tan boniques com aquesta per presentar-se: "Engruna Teatre explica històries i comparteix experiències amb la voluntat d'emocionar i transcendir. Les engrunes parteixen d'allò petit, allò menys perceptible, com les engrunes de pa que queden sobre les estovalles havent dinat, i ho transformen en relats únics plens de simbologia i contingut."

Ningú no abandonaria mai la seva terra perquè sí. Sempre hi ha un motiu. I de vegades aquest motiu és dolorós. SOPA DE PEDRES explica una història plena d'esperança.

L'Alma és la protagonista d'aquesta història. L'Alma és una nena que ha de fugir del seu país. I fuig i arriba a un lloc nou on ningú no vol compartir res amb ella... però l'Alma és molt espavilada i s'inventarà una història meravellosa que destil·la solidaritat. Veniu a conèixer l'Alma.

Us hi esperem!

Baldufa

Ajuntament de les Borges Blanques

Dissabte 11 de desembre

Pavelló de l'Oli · 18.00h

Entrada: 2 € · Feu la vostra reserva a
www.culturaborgesblanques.cat

Escola Joan XXIII de les Borges Blanques

Santa Cecília a l'escola

Els músics, els protagonistes d'aquest dia tan especial!

El dia de Santa Cecília, l'escola vibrà fort.

El dilluns 22 de novembre vam celebrar a l'escola el dia de Santa Cecília, dia de totes les i els músics. Vam poder gaudir d'uns convidats excepcionals, nenes i nens que toquen instruments a l'escola de música de les Borges. Ens van delectar amb unes audicions que havien preparat per donar-nos a conèixer els seus instruments: el saxo, la trompeta, el piano, la guitarra clàssica i l'elèctrica, el violí, la caixa i el xilòfon. També vam poder escoltar un artista reconegut en el món del rock d'autor, en Javier Solo, acompanyat del bateria Josep Pagès. Durant les setmanes anteriors, havíem assajat una cançó africana de la qual ens vam aprendre la lletra i el ritme. Per finalitzar la festa vam ballar i cantar tots i totes juntes la cançó 'Si ma ma ka'. Agraïm la inestimable ajuda de la directora de l'EMM de les Borges, Núria Bressolí, dels artistes Javier Solo i Josep Pagès. Aplaudim l'alumnat valent que, deixant la vergonya a banda, ha estat capaç de tocar el seu instrument davant d'infants i mestres. L'educació musical ajuda en la formació integral dels infants: millora la percepció auditiva, facilita l'expressió dels sentiments i de les emocions, estimula la creativitat i pot ajudar a millorar la timidesa o la capacitat de concentració i relaxació. Visca la música! Després de molts dies sense poder fer actes conjunts, l'escola tenia ganes de poder retrobar-nos, d'escoltar, cantar i ballar plegats. Sense deixar de tenir presents les mesures de seguretat vam celebrar Santa Cecília al pati de la nostra escola. Enhorabona, artistes, per fer-nos passar una bona estona gaudint de la música.

Durant les setmanes anteriors havíem assajat una cançó africana de la qual ens vam aprendre la lletra i el ritme. Per finalitzar la festa vam ballar i cantar tots i totes juntes la cançó 'Si ma ma ka'. Agraïm la inestimable ajuda de la directora de l'EMM de les Borges, Núria Bressolí, dels artistes Javier Solo i Josep Pagès.

Enhorabona, artistes, per fer-nos passar una bona estona gaudint de la música.

Escola Mare de Déu de Montserrat de les Borges

Treballar les emocions per créixer

Treballar les emocions ens ajuda a enfrontar-nos tant a situacions de l'escola com de la mateixa vida quotidiana.

Moltes són les situacions en què una persona no se sent còmoda, surt afectada o no sap com les afrontaria en cas s'hi trobés en el seu dia a dia. Dur a terme una activitat en què els alumnes són partícips d'una situació poc coneguda per a ells pot fer que empatitzin amb la persona que la pateix. Són moltes les que es poden fer, però ens centrem a tapar-nos els ulls i realitzar un camí per a ells conegut. D'aquesta manera desenvolupen altres sentits amb l'ajuda d'un company que el guiarà sense tocar-lo i sol amb l'ús de la paraula. D'aquesta manera promovem la imaginació dels alumnes per saber on es troben d'un camí que ells coneixen i que realitzen cada matí. També ens porta a una reflexió i consciència sobre les dificultats que es pot trobar una persona que pateix aquests problemes. Mitjançant activitats com l'esmentada anteriorment i la visualització de vídeos, sobretot curtmetratges, els alumnes reflexionen sobre conductes i situacions que es poden anar trobant al llarg de la seva vida tant a l'aula com fora d'aquesta.

Empatitzem amb els diversos problemes que ens podem trobar en la vida quotidiana.

Conflictes, pèrdues, falta de confiança o alegria desmesurada són moltes de les situacions que podríem gestionar millor en el dia a dia per mitjà de les emocions i l'empatia. El treball de les emocions va molt més enllà d'una aula o d'una escola i comporta una familiarització amb elles i un treball previ per millorar un cop ens hi enfrontem.

Jocs per empatitzar amb els altres.

Escola Vallmajor de Bovera

Els Mossos d'Esquadra ens visiten a l'escola

A l'escola de Bovera hem rebut una visita inesperada. Els Mossos han vingut per visitar-nos.

La importància de la seguretat. Coneixem el furgó!

A l'escola de Bovera, els mossos d'esquadra Xavi i Raúl ens han explicat a tots els nens i nenes la importància de posar-nos el cinturó i ens han fet una demostració, per aprendre la importància de la seguretat i la seva funció. També ens han ensenyat el furgó!

Avui, hem rebut una visita molt especial. Han vingut a l'escola dos agents dels Mossos d'Esquadra per ensenyar-nos les normes bàsiques de civisme i educació viària. Els agents eren molt simpàtics i ens han explicat què passa si no ens posem el cinturó de seguretat al cotxe; podem sortir volant. També ens han explicat què és el risc i com assumir-lo amb coneixement, prenent consciència dels perills que ens envolten i com afrontar-los correctament. A més ens hem adonat que tots nosaltres som conductors, de bicicleta, patinet, monopatí, patins, etc. I per això sempre hem de portar casc, per protegir-nos davant d'una caiguda o un accident. També hem après que una bicicleta és un vehicle i, per tant, no pot circular per la vorera, ha de circular per la carretera. Després hem sortit a veure el furgó policial. Ens ha agradat molt. Hem vist cons, senyals lluminosos, llanternes, aparells de ràdio i hem tocat la sirena. Ens ha agradat molt la seva visita!

El furgó policial és genial!
Ens han deixat posar la sirena i que fort sonava!

Els alumnes de l'escola, al furgó.

Zona Escolar Rural Vall d'Aranyó

Escola Timorell de Castelldans

Hem sortit a la tele!

S'ha gravat un reportatge a la nostra escola per parlar de l'educació a les escoles rurals.

El dia de gravació a l'escola de Castelldans.

El passat divendres 12 de novembre va venir un equip de gravació de La Xarxa de Televisió Local a l'escola amb l'objectiu de fer un reportatge per parlar de l'estat de l'educació a Catalunya. El reportatge està dedicat a l'escola rural i a la manera de treballar, per un costat, i l'experiència de dues estudiants del Grau de Primària de la UdL quan descobreixen i treballen amb els alumnes de CS, per un altre. Quan ens ho van dir ens vam quedar de pedra per la sorpresa i plens de nervis per ser la primera vegada a viure aquesta experiència. Tot va anar perfecte, al cap de poca estona ens vam acostumar a les càmeres i tot anava com si res. Van gravar diferents moments: racons de català, en concret, teatre, durant el pati musical dels divendres, als racons de matemàtiques i, per finalitzar, la lectura en parella dins el projecte "Llegim i escrivim". A nosaltres ens ha agradat molt aquesta experiència, sobretot per veure la manera com fan la seva feina els de les càmeres, els tècnics de so... És impressionant tot el que hi ha darrere d'un programa.

Podeu veure el reportatge a: http://www.alacarta.cat/espaipublic2030/capitol/espai_public_2030_28112021

Que divertit!

Estem contents que hagin vingut a la nostra escola per ensenyar com és d'alegre, ja que aprenem manipulant material, jugant a jocs educatius, treballant en equip. Tot plegat fa que ens sigui més fàcil i divertit aprendre.

Escola El Cérvol de Cervià de les Garrigues

El poble de colors

Una manera de treballar la cooperació internivell tot treballant valors.

Treballant la cooperació i molts valors.

Com podem omplir de color el llençol blanc?

Amb molt de color!

Tenim moltes idees, companyes i companys.

Una pot ser fer cadena cada grup per poder posar els gomets. Una altra és anar entre tots a cada fàbrica i anar rotant.

L'última que em ve al cap és repartir tots els colors a cada fàbrica per posar-los al llençol.

L'activitat d'educació en valors que es va dur a terme a l'escola El Cérvol-ZER Riu Set tenia la finalitat de cercar estratègies cooperatives i de treball en grup, partint de les diferències existents entre dinàmiques cooperatives i competitives. Vam començar fent quatre grups internivell, és a dir, grups de nenes i nens de 1r a 6è. I cada grup tenia un color: blau, groc, verd i vermell. Se'ls va donar un llençol, i aquest havia de quedar suspès a l'aire, sostingut per almenys un infant de cada grup. Se'ls va explicar la següent història: vivim en un poble blanc i un dia totes i tots els habitants d'aquest decideixen engegar les fàbriques de gomets per donar color al poble. L'objectiu grupal era aconseguir posar el màxim de gomets al llençol, però es va haver de remarcar que els gomets els havien d'anar a buscar a la fàbrica del seu color, situades amb cadires de forma equidistant, a uns 2-3 metres de cada punta del llençol. Per aconseguir el joc, van haver de quedar clares tres normes: per agafar gomets havien d'estar en contacte amb el llençol i la fàbrica de gomets. La segona deia que només es pot repartir un gomet i l'última, la fàbrica de gomets, no podia sortir de la cadira. L'experiència va ser molt gratificant, ja que al començament cada grup va mostrar la competitivitat estirant el llençol cap al seu territori, alguns infants van tenir la idea de parlar entre els grups per trobar diverses solucions i anar-les provant fins a trobar la millor per a ells/es. En finalitzar, ens vam reunir per fer una petita reflexió i extrapolar-ho a possibles situacions que sorgeixen a l'aula, ja que moltes vegades totes nosaltres no prenem tota l'atenció i podem entendre conceptes diferents. Per aquest motiu, és important ressaltar que parlant la gent s'entén.

LA MOTXILLA DE L'ADA

Cia. Teatre al Detall
Diumenge 16 de gener
18h · Teatre i música

>> La història d'una nena trans que lluita per desprendre's d'un nom que no es correspon amb la seva identitat.
Un espectacle divertit i tendre sobre la identitat de gènere.

Durada: 60 min
Edat recomanada: a partir dels 5 anys.
(Els menors de 2 anys que no ocupin butaca no necessiten entrada)

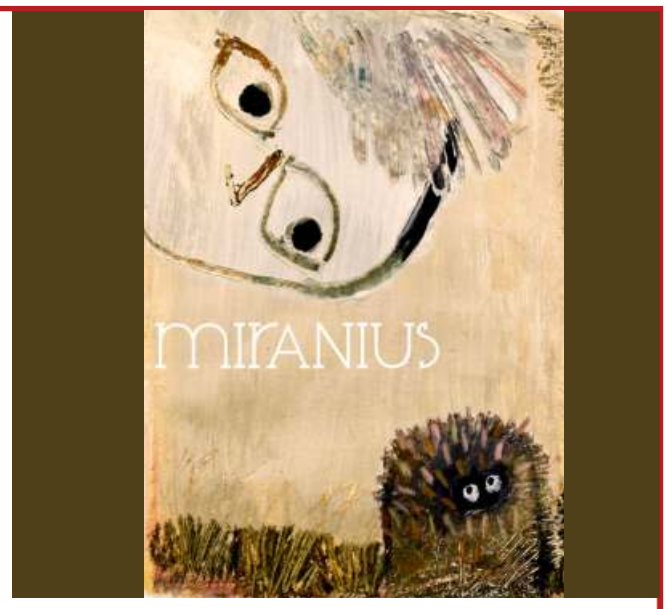

VALENTINA QUÀNTICA

Cia. de Teatre Anna Roca
Diumenge 20 de febrer
18h · Teatre i ciència

>> Per què tenim la necessitat de saber? No hi ha pregunta sense resposta, per tant. Teatre amb experiments en directe sobre ciència i empoderament femení.

Durada: 55 min
Edat recomanada: a partir dels 4 anys.
(Els menors de 2 anys que no ocupin butaca no necessiten entrada)

MIRANIUS

Cia De Paper
Diumenge 13 de març
18h · Titelles

>> Miranius és un espectacle sobre la coexistència de diverses espècies animals, i sobre les conseqüències que hi té l'empremta humana.

Durada: 50 min
Edat recomanada: a partir dels 3 anys.
(Els menors de 2 anys que no ocupin butaca no necessiten entrada)

Ajuntament de Juneda · Diputació de Lleida · Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Servei de disseny gràfic

Imatge corporativa · Maquetació de revistes
Disseny web · Targetes de visita · Papereria d'empresa
Samarretes · Invitacions · Cartells
Retoc digital d'imatges

c/Nou, 2, 2a planta · 25400 Les Borges Blanques | Tel. 973 14 24 20
www.somgarrigues.cat · somgarrigues@somgarrigues.cat
facebook.com/somgarrigues @somgarrigues

Escola Porcel de Cervera de l'Espluga Calba

Ràdio 'Els migdies d'EPC' a l'escola Porcel de Cervera

Preparem un projecte nou? Investiguem un sector poc conegut per nosaltres? Ho provem?

Preparant el programa de Ràdio a l'escola.

Esperem que acabem formant un gran programa amb Ràdio Espluguenca i 'Els migdies d'EPC'.

Quina experiència!

Plens d'il·lusió i d'un grapat de nervis, el passat dijous dia 11 de novembre vam engegar el nostre programa de ràdio anomenat: 'Els migdies d'EPC' a Ràdio espluguenca. Vam enviar l'enllaç del programa als pares i mares, als padrins i a tots els coneguts perquè ens escoltessin en la nostra primera emissió a les ones.

Totes aquestes preguntes i moltes més van sorgir dels infants de la classe de Cicle mitjà i Superior de l'escola Porcel de Cervera en presentar-los un nou projecte a desenvolupar a la sisena hora de Llengua Catalana. Després del Telenotícies que els infants van realitzar el curs passat, aquest any ens hem volgut endinsar en el món de la ràdio, un sector bastant desconegut per tots i totes i que estem molt emocionats per descobrir. Però, què hi ha darrere de cada emissió? Vam començar fent una pluja d'idees per escollir el nom del programa de la ràdio, les seccions que volíem tractar en cada programa i quines tasques hauríem de realitzar per poder dur-ho a terme. Ens vam dividir en grups i vam començar amb el desenvolupament del guió, la selecció de les músiques, el projecte de logotip, etc. Així doncs, vam decidir que havíem de donar a conèixer la nostra primera emissió de ràdio a tota la gent del poble i vam veure que necessitàvem fer un cartell publicitari i penjar-lo a diferents indrets de la localitat. Vam decidir, conjuntament, que faríem un programa cada tres setmanes. Quan vam tenir-ho tot llest vam començar l'emissió amb els nervis i les inquietuds del directe, amb tot el guió repartit, el micròfon sobre la taula i les músiques preparades... i amb un: " Estem a l'aire en 3, 2, 1, comencem el directe!", a partir d'aquí tot va tenir lloc tal com ens esperàvem; tot va anar desenvolupant-se magníficament! Ei, i com no!, els nostres companys, els alumnes de la classe d'Educació Infantil i de Cicle Inicial, a la seva aula, anaven seguint tot el programa de ràdio i no es perdien ni un detall. Podeu escoltar aquest programa a l'enllaç. 'https://youtu.be/nJuBKCjFdjo'.

Escola de la Granadella

Celebrem la castanyada al Mas de Melons

Tota la ZER Elaia hem anat a celebrar la castanyada al Mas de Melons de Castelldans.

Mas de Melons prové de 'meles meles', que significa 'teixó'.

El divendres dia 29 d'octubre, l'alumnat d'Educació Infantil i Primària de les escoles de la Granadella, Bovera i Bellaguarda vam fer la nostra primera sortida, i esperem que no sigui l'última del curs, al Mas de Melons. En arribar, després de donar-nos la benvinguda, vam esmorzar per agafar forces i poder realitzar les activitats que ens tenien preparades. Al matí vam fer l'activitat "Descobrim el Mas de Melons amb els cinc sentits", que consistia a conèixer la fauna i la flora de l'entorn. En primer lloc, ens van mostrar una sala a l'interior del mas on hi havia fotografies dels diferents animals i les plantes que podem observar en cada estació de l'any i vam mirar un vídeo de la natura. A continuació, vam sortir a explorar l'entorn amb els cinc sentits ben activats: vam fer una petita caminada per descobrir rastres, plantes, flors, caus, insectes, etc. Després de dinar, van arribar els castanyers i la castanyera amb cistells plens de castanyes per celebrar junts la festa. Els vam donar la benvinguda i els vam convidar a ballar danses i cantar cançons de la tardor amb nosaltres. Va ser un dia diferent i ens vam divertir molt.

D'excursió al Mas de Melons.

Sortim d'excursió!

El que més ens va agradar d'aquesta sortida va ser que alumnes i mestres de tota la ZER ens vam retrobar després de gairebé dos cursos sense poder fer sortides conjuntes degut a la pandèmia. Trobàvem molt a faltar sortir d'excursió, jugar amb els companys i companyes de les escoles de Bellaguarda i Bovera i gaudir de valent durant el viatge amb autocar. Esperem que aquest curs puguem fer totes les sortides i trobades que tenim programades per aprendre coses diferents de manera divertida.

Escola l'Espígol de Juncosa de les Garrigues

Acte de sentit comiat a l'escola Espígol

L'escola de Juncosa celebra un acte commemoratiu en agraïment al servei de la senyora Celeste.

El dia 29 d'octubre, la senyoreta Sònia, directora de l'escola, ens va donar la notícia que la senyora Celeste deixava el seu servei de menjador per dedicar tota la jornada a la família. Els nostres cors es van sentir tristos, ja que a alguns de nosaltres des de P-3 ens havia donat el dinar i cuidat durant les dues hores que enyoràvem la família. A l'hora del pati es va dur a terme l'acte organitzat pels mestres. La Sònia li va donar les gràcies pel seu servei i per totes les altres tasques dutes a terme a l'escola. Seguidament, els alumnes li vam entregar flors de diferents tipus i colors, enllaçades en un bonic ram, que ens representava a tots nosaltres, diferents, encara que tots junts, formant un gran equip, l'escola del futur! La Celeste va agafar molt fort el ram entre els seus braços, i molts de nosaltres vam sentir la seva abraçada. Ens va recordar que al llarg d'aquests anys sempre havia intentat desvetllar en nosaltres els valors del respecte, ajuda, estima, empatia... i que sempre s'havia sentit molt acollida i estimada. Per finalitzar l'acte ens vam fer una foto i ens vam dir "a reveure!"

La Celeste acull entre els seus braços el ram de flors que ens representa a cadascú de nosaltres, diferents, units, caminant junts vers l'escola del futur.

Acte de comiat. Alumnes i mestres amb la Celeste.

Un acte d'agraïment i més.

Després de 14 anys al servei de l'escola l'Espígol de Juncosa. La senyora Celeste, que va començar la seva tasca com a vetlladora ampliant el seu horari en l'obertura del menjador escolar, participant en les sortides i sempre acompanyant infants que necessitaven d'ella personalment, avui, ens diu a reveure! per dedicar-se a la seva família, obrint-nos les portes de bat a bat de casa seva. Cal destacar el seu compromís en el treball i el seu testimoni d'estima envers tots nosaltres. Dia rere dia ens ha transmès valors de respecte, ajuda, estima, empatia... i el seu esforç constant per fer-nos sentir com a casa. Encara tenim presents les decoracions de Nadal, primavera; tots a una per cuidar el menjador.
Gràcies, per la teva paciència, confiança, per cuidar-nos d'allò més bé. Moltes gràcies!

ZER Garrigues Alts

Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda

Introduïm la robòtica educativa a l'escola

A les escoles vivim moments de forta influència de les noves tecnologies.

Des d'aquest curs 2021-22 l'Escola Manuel Ortiz ha apostat per implantar la Robòtica Educativa en el seu Projecte Educatiu de Centre. Les activitats proposades es porten a terme des d'Infantil fins a 6è de primària. L'alumnat l'utilitza com un sistema d'aprenentatge en què els robots són el fil conductor. Així doncs, la robòtica ha passat a formar part del dia a dia del nostre centre. La finalitat és que l'estudiant es familiaritzi amb els dispositius programables, cada vegada més presents en la nostra societat. L'experiència educativa es realitza en base amb uns kits que contenen tots els components per realitzar la pràctica plantejada. En aquest apartat, i per a aquest curs, disposem dels models de Bee-boots, Matatalab, Edison i placa Makey Makey. També a través de plataformes en línia que ens permeten treballar el llenguatge computacional com code.org, scrach jr/scratch, edblocks, etc.

Vivim immersos en la revolució de les tecnologies. La societat actual està altament informatitzada i el món educatiu també. A les escoles vivim moments de forta influència de les noves tecnologies com a font de renovació i innovació educativa. La robòtica forma part dels reptes d'aquesta innovació pedagògica.

Projectes educatius com els de les Obagues i La Manreana (Juneda) o Trenca (Bovera) compten amb aquests animals.

Robòtica educativa a la classe.

Escola Arc d'Adà de Llardecans

Visitem l'ajuntament del nostre poble!

Coneixem el funcionament de l'ajuntament i realitzem una entrevista a l'alcaldessa de Llardecans.

A la casa la vila, molt atents i atentes a les explicacions.

El passat divendres dia 12 de novembre l'alumnat de CI vam anar a visitar l'ajuntament del nostre poble. El motiu de la nostra visita era conèixer més les instal·lacions de l'ajuntament i les funcions que feia l'alcaldessa i el seu equip. Abans d'anar-hi vam haver de contactar amb la Carme, ho vam fer enviant-li un mail explicant el motiu i preguntant la seva disponibilitat. Després de rebre la seva resposta ens vam posar a escriure les preguntes que volíem fer per saber més coses. Vam decidir que en preguntaríem dos cada alumne/a. Va arribar el dia i vam anar cap a l'ajuntament, allí ens va atendre el personal de la casa de la vila i vam anar a la sala de la biblioteca. Seguidament, vam fer les preguntes preparades. Una va ser especial, ja que la Carme va ser la nostra directora molts anys i li vam preguntar: "Què és més difícil ser alcaldessa o directora?" Ella va respondre que les dues coses, però l'important és treballar amb equip. Al final de la visita ens va ensenyar totes les sales de l'ajuntament i per a què servien. Ens va agradar molt la visita!

És molt valuós conèixer l'entorn proper i els serveis que ofereix el poble.

Els serveis propers.

La visió comunitària del nostre poble, la necessitat de contextualitzar l'aprenentatge i de treballar amb agents de l'entorn proper han contribuït a desplaçar l'espai educatiu també fora del centre. Així doncs, són aprofitats com a espais regulars on aprendre i enriquir-nos d'ells.

Escola Otogesa de Maials

La Fira de l'Oli Verd de Maials ja ha arribat!

El cap de setmana del 20 i 21 de novembre s'ha celebrat la 24a edició de la Fira de l'Oli Verd.

Aquesta és una imatge de la 24a Fira de l'Oli de l'estand Baró de Maials.

L'estand més gran de la fira és el de la cooperativa, ja que el producte estrella és l'oli d'oliva verd.

En aquesta edició de la fira de l'Oli...

A l'estand de la cooperativa podies tastar l'oli abans de comprar-lo.

La fira de l'Oli Verd es va crear per promocionar l'oli de la cooperativa i el poble de Maials.

La Fira de l'Oli Verd s'ha celebrat al poliesportiu de Maials.

A Jordi Mestre, aquest any, l'han fet Amic de l'Oli.

L'any passat no es va poder celebrar la fira de forma presencial degut a la pandèmia, però es va fer en format telemàtic. Aquest any sí que s'ha pogut celebrar com sempre. A la fira ha vingut molta gent de molts llocs diferents. La va inaugurar la senyora Teresa Jordà i Roura, que és la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. A la fira es poden trobar tota mena d'estands que ofereixen els seus productes o serveis. Hi ha estands on venen formatges, embotits, mel, torrons, coques... El meu preferit és el de les orelletes, que estan bonissimes. També hi ha estands de les entitats del poble com el del Futbol Sala Maials o el de la Penya Barcelonista. Durant els dos dies s'han fet tallers, tastos, xerrades, visites guiades per la Vila-closa i moltes coses més. La clausura la va fer Jordi Latorre, que és el vicepresident de la Diputació de Lleida. Aquest any 2021 el centre comercial Agustí Mestre ha complert el seu centenari. Va ser Agustí Mestre Launes, nascut a Maials el 1983, qui va posar en marxa aquest centre comercial. El seu net, Jordi Mestre, ha estat anomenat l'Amic de l'Oli d'aquesta edició de la fira. També es va fer una jornada tècnica sobre l'olivera i una alta sobre els costos del cultiu de l'oliver. Durant els dies de la fira també hi ha hagut tallers de degustació de molts productes i tallers de sorra, tallers de ceràmica... Dissabte a la tarda es va presentar un llibre que es diu 'Neures de pa sucat amb oli', a càrrec de la Pepita Sopeña, i a la nit hi va haver teatre amb l'obra 'De passada, històries d'una dona de poble'. Aquesta fira m'ha agradat molt perquè, havent-hi encara el virus, l'hem pogut celebrar i tots esperem la de l'any vinent. També m'ha agradat molt perquè hem pogut vendre molt oli. Cada any ens superem.

Escola l'Abat Ruera de Puiggròs

Jornades mediambientals a l'escola Abat Ruera

Foren unes jornades molt enriquidores, amb gran varietat de tallers per satisfer els interessos de tot l'alumnat.

Els passats dies 4, 5, 10 i 12 de novembre, l'escola Abat Ruera va celebrar les ja tradicionals Jornades Mediambientals. La prèvia se celebrà el dijous 4 de novembre, una jornada científica d'alt nivell amb els científics del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya en el marc de la Setmana de la Ciència. El divendres 5 de novembre suposà el dia àlgid de les jornades amb un taller d'anellament d'ocells a càrrec del millor dels ornitòlegs del nostre país, en Sergi Sales, l'arranjament i posterior tasca de cultivar el nostre hort ecològic d'hivern, l'obtenció de les llavors per a l'hort de primavera a partir de les plantes i fruits, ja secs, de l'hort del passat curs, la instal·lació del nostre nou compostador i moltes altres activitats i sorpreses, com l'adopció de les nostres dues mascotes de la biblioteca, en Blue i la Green! El dimecres 10 de novembre es va celebrar una jornada d'apropament als espais naturals de Ponent a càrrec del gran ornitòleg Enric Morera. I, finalment, el divendres 12 de novembre es van fer uns tallers de caixes niu. Va ser una passada!

També vam fer un taller de construcció de caixes niu que instal·larem a l'entorn de l'escola per tal de fer-ne el seguiment.

Alumnes al taller d'anellament d'ocells

Taller d'anellament d'ocells

Tots els nens i nenes vam participar en el taller d'anellament d'ocells, que consistia a posar una anella amb un número d'identificació a una de les potes de l'ocell. En Sergi Sales ens va explicar que alguna vegada havien capturat ocells que havien estat anellats als països del nord d'Europa o que, fins i tot, s'havien capturat ocells a Andalusia que tres dies abans havien estat anellats al nostre territori. També ens vam sorprendre quan ens va dir que alguns ocells que migren volen de nit, en plena foscor. En Sergi havia parat les xarxes de captura a primera hora del matí i, quan vam començar el taller, ja hi havia ocells capturats. Vam poder veure de ben a prop un pit-roig, una cotxa fumada, un tord, un mosquiter o un tallarol de casquet, entre molts d'altres.

Val a dir que en Sergi ens va explicar que l'objectiu d'aquest taller era conèixer millor els ocells i els seus costums. Però, sobretot, sensibilitzar-nos per tal de preservar, amb les nostres accions, l'entorn que ens envolta i la seva fauna.

Escola la Roca de Sarroca de Lleida

L'alumnat de l'escola La Roca hem estat confinats.

Vam estar deu dies a casa per culpa de la Covid-19 perquè vam ser contacte d'una mestra que era positiva.

Va ser la setmana més avorrida de la nostra vida. Amb el confinament no podíem sortir de casa. Sort que vivim en un poble i tenim cases grans amb jardí!

El dijous 11 de novembre al matí, els nostres pares, mares i familiars ens van venir a buscar a l'escola quan encara no era la una. Resulta que la tutora de la classe dels grans va donar positiu i va haver d'avisar a tothom perquè ens vinguessin a buscar. Per tant, a la tarda ja no vam anar a l'escola però ens vam emportar tot el material escolar que podíem necessitar. L'endemà, divendres, ja vam començar a fer classes online. Cada dia als matins fèiem un parell de classes i a la tarda una o dues depenent de la durada. El dimarts dia 16 a les quatre de la tarda ens fan fer la prova PCR, vam haver d'anar tots a l'escola i vam aprofitar per sortir una mica de casa. El pitjor de tot va ser estar a casa els deu dies sense poder anar a les activitats extraescolars ni quedar amb els amics. Tampoc vam poder anar a jugar els partits de futbol amb els nostres equips. El que sí que vam poder fer és aprofitar per jugar al Minecraft, Clash Royal i a la Play online. Ah!, però també vam fer els deures tots junts.

Encara recordem el moment en què ens van dir que estàvem confinats. Estàvem fent català i el practicant que tenim amb nosaltres a l'escola ens va dir que podíem marxar cap a casa, però no ho entenïem perquè encara no era l'hora. Ens va explicar que la nostra tutora era positiva i que nosaltres, com que havíem estat en contacte amb ella, havíem de confinar-nos i van venir els pares a buscar-nos.

Però sota de les mascaretes, tenim un somriure!

Escola del Soleràs

Sortida al Camp d'Aprenentatge de Juneda

L'alumnat de la ZER Garrigues Altes va realitzar tallers sobre els animals de granja, els microorganismes, la fermentació i el PH.

Aprenentatge constant amb tallers pràctics.

El passat 2 de novembre, el Camp d'Aprenentatge de Juneda va rebre la visita de l'alumnat de la ZER Garrigues Altes (Escola del Soleràs i Escola l'Espígol de Juncosa), el qual va realitzar una sèrie de tallers vivencials relacionats amb els animals de granja, els microorganismes, la fermentació, el forn de pa i el PH. En un d'aquests tallers el mateix alumnat va ser qui va amassar el seu propi pa, fornejar-lo i després poder-se'l endur cap a casa. En altres activitats es van fer activitats relacionades amb els llevats, l'alcalinitat i l'acidesa, destacant també el fet de participar en el nou taller anomenat Món Microscòpic, en què es podien observar diferents fongs i bacteris mitjançant l'experimentació amb microscopi i lupa binocular. Una de les activitats més aclamades que també va poder gaudir l'alumnat de la ZER va ser el fet de poder compartir una divertida estona jugant i aprenent amb diferents animals de granja. Va ser un gran matí d'aprenentatge col·lectiu i cooperatiu en el qual es va poder aprendre sobre diferents aspectes sobre el medi que ens envolta.

Una jornada d'aprenentatge plena de noves experiències per a tot l'alumnat!

Amb valor afegit.

El Camp d'Aprenentatge (CdA) de Juneda és un servei educatiu de suport curricular i de caràcter interterritorial que treballa conjuntament amb els centres educatius. El valor afegit de tots els camps d'aprenentatge és promoure l'aprenentatge competencial dels alumnes a partir d'activitats didàctiques en entorns naturals, socials i culturals singulars de Catalunya.

Uns panellets diferents

Fem panellets a l'escola de sunyer.

Fer panellets amb els amics és molt divertit. Amb la cuina també s'aprenen moltes coses.

Experimentem la cuina fent panellets!

«Em va agradar molt fer els panellets perquè m'agrada molt la cuina i manipular els ingredients amb les mans» (Bruna).
«A mi el que més em va agradar va ser cuinar amb els meus amics» (Sara).
« M'agrada fer activitats com aquesta en què poder pastar els ingredients amb les mans» (Aya).

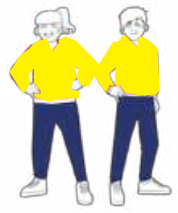
El 27 d'octubre, a l'escola de Sunyer, la classe dels grans vam decidir fer panellets sense forn. Ara us explicarem la recepta per si un dia els voleu fer. Els ingredients que vam utilitzar van ser: moniatos, sucre, farina d'ametlles, cacau en pols i coco ratllat. El primer que vam fer va ser pelar tres moniatos i xafar-los amb una forquilla. Després vam abocar la farina d'ametlla i ho vam barrejar. A continuació amb la pasta vam fer tres boles grans. A cadascuna d'aquestes boles el nostre mestre va fer un forat per ficar el cacau i el coco. Després cada nen i nena va agafar una part de cada bola i va fer els seus panellets. Per acabar, hauríem d'haver ficat els panellets al forn, però els nostres panellets no necessiten forn, són uns panellets diferents. Per tant, el que vam fer va ser ficar els panellets a la nevera. Al dia següent ja estaven llestos per menjar-los. Boníssims, aquests panellets sense forn. A veure si us animeu a fer-los a casa.

Panellets en marxa!

Escola de Torrebesses

La festa de Halloween a l'escola de Torrebesses

Els i les alumnes vam celebrar aquesta festa americana amb activitats ben divertides.

Una de les coses que vam aprendre va ser com es deien en anglès els principals personatges de Halloween. Buscant en una sopa de lletres ens van sortir paraules com "ghost", que vol dir fantasma; "witch", que vol dir bruixa, i altres noves paraules que ens va encantar aprendre. A part, també vam conèixer clàssics musicals de Halloween com és la cançó de la sèrie 'Addams Family'.

A l'escola de Torrebesses vam fer, fa unes setmanes, activitats diverses referents al Halloween. És una festa que ens agrada molt i teníem moltes ganes de celebrar-la. Ho vam fer en dos grans grups: la classe dels petits i la classe dels grans. Els nens i nenes més petits van posar-se mans a l'obra pintant carabasses. Quan les van tenir ben decorades, i amb l'ajuda del professor, les van retallar i plastificar. Després, hi van posar un pal de fusta perquè es convertís en una màscara ben monstruosa. Els va quedar genial! A la nostra classe, la dels grans, vam fer uns passatemps amb la temàtica de Halloween. Mentre els resolíem, estàvem escoltant música típica d'aquesta festivitat. Com que alguns de nosaltres vam acabar amb temps, també vam poder pintar la carabassa. Va ser un dia molt complet i ens ho vam passar d'allò més bé, ja que ens encanta el Halloween. Vam aprendre moltes coses i ens ho vam passar d'allò més bé.

Ens hem convertit en autèntics experts i expertes en Halloween. Ja en sabem un munt, de paraules i conceptes nous!

Carabasses de la classe dels petits.

Escola La Bassa de Torregrossa

Novembre, el mes de les llengües

La nostra classe de 2n celebra el mes de les llengües per saber-ne molt més!

La classe celebrant el mes de les llengües.

L'alumnat de La Bassa ha volgut aprendre llengua treballant de forma molt divertida. Hem començat pensant un nom per a les noves mascotes de l'escola: el llibre 'Bocalletres' i la llibreta 'Llenguàtica'. Al cicle inicial, la primera setmana la vam dedicar a activitats d'expressió oral. Vam fer jocs molt divertits com el Veo, Veo i La Imatge Amagada. La segona setmana vam treballar la lectura tot cantant cançons de karaoke i jugant al bingo de les paraules. Una setmana després, l'escriptura va ser la protagonista! Organitzats en equips de treball cooperatiu, vam fer dictats. Fins i tot vam celebrar una gran final a les pissarres del pati. Quina emoció! Aquesta última setmana ha sigut la literària i hem escrit i representat històries. Ah! També hem mirat i llegit llibres fantàstics per divertir-nos i aprendre coses. Finalment, hem fet un esmorzar literari! Mentre esmorzàvem, els rapsodes de la classe han llegit poemes, embarbussaments, contes... Com a cloenda, tots els alumnes han escrit i decorat un petit cartell amb una paraula bonica que ha servit per engalanar el nostre pati.

Hem après llengua des de casa amb jocs que tenim al Classroom.

Aprenem de forma divertida!

Cada cap de setmana hem resolt un entreteniment lingüístic (jeroglífic, sopa de lletres, endevinalla i mots encreuats). En tornar del cap de setmana, hem hagut de dipositar la solució de l'enigma en una bústia de la classe. Després d'un sorteig, s'ha fet una foto del guanyador/a i l'hem publicat al bloc del nostre cicle.

Escola Sant Bonifaci de Vinaixa

Coneixem les plantes de Vinaixa

Per celebrar la nostra Castanyada vam fer un taller de natura.

Els nens i nenes molt atents aprenent a la natura.

Les Garrigues rep aquest nom per una planta típica de la zona que es diu Garric.

Mas de Melons

Mas de Melons és un espai natural on predominen els cultius de cereals, ametllers i oliveres. També compten amb una àmplia representació d'espècies d'aus.
Tenen la proposta educativa d'apropar els espais naturals i els seus valors als infants i joves dels centres educatius del territori. A més, també organitzen activitats i tallers familiars.

El divendres 29 d'octubre ens van visitar de la Fundació de Mas de Melons per fer-nos un taller de natura. A l'entrar a la classe ens vam trobar una taula plena de plantes de diferents tipus. Així va començar el nostre taller a l'escola, en el qual ens van ensenyar a diferenciar les plantes segons la disposició de les fulles, la seva forma i el tipus. Vam aprendre curiositats sobre algunes plantes, com per exemple que hi ha plantes que desprenen una olor pudent per evitar els seus depredadors i que d'altres fan bona olor i es poden fer servir per cuinar o com a medicaments. Després vam sortir al bosc de la muntanya del nostre poble per observar les diferents plantes, intentar trobar els seus noms en diferents manuals i recollir mostres per elaborar un mural amb les plantes típiques de la nostra localitat. Per acabar vam elaborar bombes de llavors. Per si no ho sabeu, les bombes de llavors són unes boles compostes de terra, argila, llavors i aigua. Aquestes es fan barrejant tots aquests materials amb les mans fins a donar-los forma de bola. Després aquestes bombes ja estan preparades per ser plantades. Nosaltres, respectuosos amb la natura, vam reutilitzar cartons de llet per plantar-les. Ara ens toca cuidar-les, regar-les una miqueta cada dia i observar-les. Estem desitjant trobar-nos alguna branqueta. Quan ja estiguin totes grans, anirem al nostre bosc per trasplantar-les i repoblar la nostra zona. Les bombes de llavors són un recurs que s'utilitza, entre altres usos, per repoblar de forma ràpida zones que han estat devastades per incendis. Interessant, oi?

A CAU DE BOSC · Escola d'Educació a la Natura a Tarrés

M'agrada la tardor, virondeta virondó

L'experiència de viure amb els cinc sentits.

Com sabem que ha arribat la tardor? A Tarrés ho tenim molt clar. Quan comença a fer fresqueta i el sol ja no ens esclafa tant, el bosc ens ofereix un paisatge variat de verds, grocs, taronges i marrons. Observem com alguns arbres de fulla caduca comencen a ensenyar-nos les seves branques, mentre que els de fulla perenne encara es mantenen verds. Podem observar grans catifes de fulles amb sons, textures i colors variats. Degustem les darreres mores i figues que trobem pel camí mentre comencem amb les nostres estimades fruites de tardor: ametlles, magranes, lledons, caquis i gínjols. A la tardor els boscos se'ns omplen de fruites que ens encanten i ens animen mentre juguem amb les fulles o ens entretenim picant ametlles. A qui no li agrada la tardor de bosc?

Jugant i vivint la tardor.

L'ESCOLETA DEL MAS · Escola d'Educació a la Natura a Juneda

Les voltes al Sol: una celebració de la vida

Fer anys és motiu de celebració a l'Escoleta del Mas.

El dia de l'aniversari és un moment de l'any important i especial per a cadascú, i ens agrada compartir-lo amb els nostres amics, amigues i acompanyants de l'escola. Fer un any més significa que hem completat una altra volta al Sol, que la Terra es troba al mateix punt de l'òrbita que el dia que vam néixer. Per això, a l'Escoleta del Mas agafem aquesta idea i la incorporem a la nostra celebració. Al matí fem un cercle asseguts totes juntes i l'infant que fa l'aniversari es posa una corona amb els seus anys. Al mig del cercle col·loquem una manteta amb quatre colors que representen les estacions de l'any i al centre hi encenem l'espelma que farà de Sol. Al seu voltant anem col·locant tots els mesos. I, finalment, el nen o nena agafa la bola que fa de la Terra... i comença a fer voltes al Sol, tantes com anys fa. En aquell moment, totes l'acompanyem cantant la cançó: "La Terra gira al voltant del Sol, al voltant del Sol, al voltant del Sol. La Terra gira al voltant del Sol i el/la ... ha fet ... any/s!". Llavors, després de cada volta, es crea l'espai perquè la família o les mestres expliquem què va passar aquell any a la vida de l'infant i ho acompanyem amb fotografies. Finalment, el nen o nena bufa l'espelma i li desitgem molt bon aniversari!

Joc a L'Escoleta del Mas.

Un territori amb moltes realitats

La Força dels Municipis

Dels Pirineus a la plana de Lleida

Diputació de Lleida

La força dels municipis